

България 2030: регионален център на иновации и високотехнологични индустрии

Съвременните технологии са сред факторите, които оказват най-сериозно влияние върху икономическото състояние на една страна, тъй като са водеща предпоставка за реализирането на устойчив икономически растеж. Технологичните иновации са основна движеща сила в модерните икономики и налагат сериозни промени по отношение на техните утвърдени до този момент елементи и структури. Именно това налага създаването на устойчива и далновидна концепция за развитието на България в областта на научно-изследователската и развойна дейност до 2030 г., както и поставянето на достатъчно високи, но и реално постижими цели при иновациите и технологиите по примера на страни като Финландия и Естония, които вече са извървели този път.

Когато става дума за иновации, то на преден план винаги излиза и проблемът с образованието, тъй като младите хора, които получават качествени знания и умения, са основен генератор на значими нови идеи. Тази тенденция отново повдига въпроса за реформи в образованието и най-вече във висшето, които следва да са основани на тристранно сътрудничество между държавните органи, представители на бизнеса от различните равнища и студентите. Необходимо е и трите страни да поемат сериозна отговорност с цел практическо ориентиране на образованието в страната към иновациите. През последните години станахме свидетели на сериозни технологични промени, което ни кара да се замислим дали например получаването на образователна степен „бакалавър“ в рамките на 4 години не е твърде дълъг

период от време. Именно иновациите налагат необходимостта от получаване на знания и умения за по-малко време при по-голям интензитет на учебния процес. Освен това би било добре представителите на бизнеса да вземат по-сериозно отношение при формирането на учебните програми, броя на обучаваните студенти в дадена специалност и тяхното практическо трениране. Това се дължи на факта, че те са хора, които знаят от колко нови специалисти се нуждаят и точно с какви умения, за да бъдат конкурентноспособни на пазара.

В средата на 2013 г. Европейската комисия представи доклад посветен на технологичния трансфер и бизнес иновациите за периода 2007 – 2013 г. От него стана ясно, че не само малките и средни предприятия, но и по-големите компании изпитват трудности при развитието и внедряването на новите постижения в практиката. Основните трудности тук са породени от недостига на финансови ресурси и ограничения достъп до източници на финансиране за иновации през изследвания период. Именно това ни насочва към въпроса с държавната подкрепа към организациите, желаещи да се развиват в областта на високите технологии и научно-изследователската и развойна дейност. Тя би могла да се реализира под различни форми като прилагане на сериозни данъчни облекчения за компании, развиващи технологиите, изграждането на съвместни предприятия с държавно участие, помощ при намирането на специалисти, които притежават необходимите умения за управление на иновациите, организиране на форуми и панаири, имащи за цел стимулиране на технологичния трансфер между български и чуждестранни компании и т.н.

Не на последно място визията на България в технологичен план през 2030 г. е обвързана и с електронното правителство. За съжаление според доклад на Европейския парламент от 2014 г. страната ни все още продължава

да изостава сериозно по отношение вида, броя, качеството и популярността на предлаганите онлайн услуги от държавната администрация спрямо повечето страни от Европейския съюз. Единствено страни като Румъния и Унгария срещат по-сериозни проблеми при внедряването на електронното правителство спрямо нас. За сметка на това Малта и Латвия бележат сериозен напредък в това отношение. Бързото справяне с този проблем и постигането на по-добри показатели в това отношение вероятно ще спомогне за развитието на България като регионален център за иновации.

Развитието на технологиите е сложен процес, който има нужда както от държавна, така и от обществена подкрепа, за да бъдат постигнати националните интереси във възможно най-кратък срок. Превръщането на България в регионален център на иновации и високотехнологични индустрии до 2030 г. не е невъзможно, но изисква последователност и национално обединение по този въпрос.

Кристина Георгиева